

ESMA- Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala

Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (European Securities and Markets Authority - ESMA) osnovano je 1. siječnja 2011. Uredbom EU br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća, kao sljednik Odbora europskih regulatora za tržišta vrijednosnih papira (CESR).

Nadzorno tijelo je neovisno tijelo EU i dio Europskog sustava financijskih supervizora (ESFS), te ne prima upute niti od kojeg drugog organa, institucije ili tijela.

ESMA je usmjerena doprinosu stabilnosti financijskog sustava unije kroz osiguranje cjelovitosti, transparentnosti, učinkovitosti i urednog djelovanja financijskih tržišta te kroz povećanje zaštite investitora.

Uprava ESMA-e smještena je u Parizu.

ESMA se sastoji od dva glavna organa,

- Nadzornog odbora i
- Uprave,

pri čemu je Nadzorni odbor sastavljen od predstavnika nacionalnih regulatora i odgovoran je za odluke o operativnim i tehničkim pitanjima administracije.

Uprava, koja je sastavljena od predsjednika i šest članova, odgovorna je za organizacijska pitanja kao što su godišnji proračun, kadrovska politika i godišnji plan rada.

Nadzorni odbor se sastoji od čelnika nacionalnih regulatora (tamo gdje je više od jednog regulatora, regulatori se moraju dogovoriti oko čelnika koji će ih predstavljati), po jednog promatrača iz Norveške, Islanda, Lichtensteina, Europske komisije, predstavnika EBA-e, EIOPA-e i jednog predstavnika iz ESRB-a.

Glavna uloga Nadzornog odbora je donošenje odluka o smjernicama ESMA-e, poput odluka o usklađenosti nacionalnih regulatora s europskim zakonodavstvom, interpretacije europskog zakonodavstva, donošenja odluka u kriznim situacijama, odobravanje nacrtu tehničkih standarda i davanja mišljenja o izvješćima koja se donose i slično. Nadzorni odbor odobrava i godišnji proračun ESMA- e.

Regulatoru su, uz prethodne dužnosti, dodatno povjerene i nove ovlasti od kojih su najvažnije:

- jačanje regulatornog približavanja, posebice kroz elaboraciju izravno primjenjivih vezivnih tehničkih standarda,
- pojačana uloga na razini forumskih odbora uključujući proces mirenja,
- ozakonjenje izravno primjenjivih pojedinačnih odluka prema financijskim institucijama u slučajevima kršenja zakona EU, u kriznim situacijama i slučajevima mirenja kao mjera “zadnjeg utočišta” kada se iscrpe sva druga legalna sredstva,
- koordinirajuća uloga u kriznom upravljanju,
- uska suradnja s Europskim odborom za sistemske rizike (ESRB),
- nove dužnosti i ovlasti u području zaštite potrošača i
- priprema dostupnosti središnje baze podataka registriranih financijskih institucija.

Istovremeno uz svoju neovisnost, ESMA odgovara parlamentu EU gdje se pojavljuje pred komisijom ECON na zahtjev.

